

LOOSE PARTS TON

handleiding

Dankjewel voor de aankoop van deze ton boordevol loose parts!

Zo ondersteun je kinderen om tot echt spelen te komen.

Na het lezen van deze handleiding ben je klaar om te starten.

In deze handleiding vind je:

1. Wat is loose parts play?
2. De ton
3. Veiligheid en instructies
4. Spelen maar!
5. Nog meer mogelijkheden
6. Meer lezen
7. We horen graag van je!
8. Disclaimer

#1 WAT IS LOOSE PARTS PLAY?

Loose parts play is spelen met 'los materiaal' dat initieel niet bedoeld is als speelgoed.

Het opent voor kinderen allerlei deuren tot spontaan, creatief en uitdagend spel.

Soms individueel, vaak heel sociaal en interactief.

Loose parts play is spelen met mogelijkheden, niets wordt alles!

#2 DE TON

INHOUD

Deze grote blauwe ton heeft een verwijderbare bodem.

Dit zit er (ongeveer) in:

- 6 potten met kleine materialen (bvb pingpongballen, stofjes, pompons, ringen, kurken...)
- kookpotten of inox schaaltes
- houten blokken
- doeken
- houten planken
- toetsenbord of ander echt materiaal
- kabelhaspel
- hoekprofielen
- dik touw
- lege plakbandrollen
- kartonnen buizen
- buizen (flexibel)

BELANGRIJK OM TE WETEN

- We werken met recupmateriaal. Het kan dus dat de inhoud licht afwijkt per ton. We streven echter altijd naar een goed gevulde ton, met een grote variatie en speelwaarde!
- Dit pakket is een aanzet om zelf ook materiaal te verzamelen, aan te vullen en te vervangen.

EXTRA MATERIAAL

Dit materiaal kan je toevoegen voor meer speelwaarde:

- autobanden
- palletten
- kartonnen dozen of vlak karton
- lege drankbakken
- netten en grotere doeken
- meer kleine hebbedingen
- natuurmateriaal: bladeren, takken, snoeiafval, noten...

Materiaal
Magazijn

LOOSE PARTS TON

handleiding

#3 VEILIGHEID EN INSTRUCTIES

ZORG ALTIJD VOOR BEGELEIDING

Het gebruik van de speelkist en de loose parts gebeurt altijd onder begeleiding en toezicht van minstens 1 volwassene.

CHECK HET MATERIAAL

De materialen hebben geen officieel speelgoedkeurmerk. Ze zijn wel speelklaar: geen verborgen gevaren, proper genoeg en aantrekkelijk voor kinderen om mee te spelen. Doe steeds een veiligheidscheck van de materialen voor je gaat spelen: zijn er geen barsten, verborgen gebreken, storend vuil...?

RISICO'S MET DE MATERIALEN

De materialen zijn stapelbaar.

- Bespreek met kinderen hoe ze het aanpakken.
- Breek constructies die kinderen maakten en die mogelijks omvallen af, in overleg met hen.

Kinderen kunnen 'vechten' met het materiaal

- Hou in het oog dat het speelvechten blijft: zijn beide partijen vrolijk? Of merk je een onevenwicht?
- Maak afspraken, zodat het leuk blijft. Je kan afspreken dat (speel)vechten enkel mag als het 'materiaal tegen materiaal' is, en verbieden om 'materiaal tegen lichaam' te slaan.

De materialen in de potten zijn klein

- Zorg voor strikte begeleiding bij kinderen die materiaal graag met de mond ontdekken, of bied het niet aan.

RISICO'S MET DE TON

De ton kan rollen

- Verplaats ze samen met de kinderen.
- Kijk hoe de kinderen erop klimmen en rollen, bespreek met hen welke risico's er zijn.

Kinderen kunnen klimmen op de ton

- Zorg er voor dat de ton stabiel staat
- Gebruik de ton bij voorkeur op een valdempende oppervlakte (gras, schors, aarde...)

Kinderen kunnen in de ton

- Hou in het oog of kinderen het fijn vinden in de ton, zeker als de ton gaat rollen.

LOOSE PARTS TON

handleiding

#3 SPELEN MAAR!

STAP 1 - SPEELKLAAR ZETTEN

Voor de start van het spelen zet je het materiaal klaar. Je maakt het zo goed mogelijk beschikbaar voor de kinderen. Dat kan gewoon op een grote open ruimte, als aanvulling in een bestaande speelhoek of tijdens een vaste tijdsblok of activiteit. Enkele tips om alles speelklaar te zetten:

- Haal de materialen (gedeeltelijk) uit de ton. Zo maak je het zichtbaar voor kinderen. Iets dat zichtbaar is, nodigt uit om te spelen! Je kan de materialen gewoon uitstallen of ook in een leuke speelsetting of combinatie klaarzetten.
- Het is leuk om 'regulier' speelgoed (auto's, ballen, poppen, ...) toe te voegen.
- Je kan met materialen en de ton ook een leuke speelsetting klaarzetten. Enkele mogelijkheden:
 - maak met de houten blokken en de planken een helling
 - schep de kleine materialen uit in de kookpotten of schaaltes
 - leg de ton op z'n kant en leg er een doek over
 - ...

STAP 2 - SPELEN ONDERSTEUNEN

Loose parts play is het spelen aan de kinderen laten. Laat hen lang genoeg initiatief nemen en ondersteun waar nodig, zonder over te nemen. Speel mee, volg je kinderen en je komt vanzelf tot speelplezier!

Je kan extra ideeën aanreiken. Observeer wat werkt, wat ze interessant vinden en graag doen. Ga dan verder op je observaties. Probeer vooral te verrijken wat ze al graag doen.

- Bied hen extra materiaal aan
- Bied hen meer materiaal aan van het zelfde
- Geef een impuls tot variatie
- Geef hen een uitdaging om te bereiken

Je kan de loose parts ook inzetten in een leercontext, om een bepaald doel te bereiken. Door het spelen met loose parts zetten kinderen creativiteit in, gaan ze samenwerken en probleemoplossend denken... Je geeft een kader, legt materialen klaar en geeft de regie aan de kinderen. Ondersteun hen in hun plannen, stel vragen, reflecteer samen en voor je het weet ben je samen aan het spelen én aan het leren.

We ondersteunen je met vorming, advies en begeleiding!

LOOSE PARTS TON

handleiding

Loose parts play geeft kinderen ongelooflijk veel mogelijkheden. Je kan al deze speelgebieden met dit materiaal observeren en stimuleren.

Tekenen, boetseren,
knutselen en schilderen

Bouwen en techniek

Regelspel

Bewegen

Uitbeelden, drama en
fantasiespel

Koken

Onderzoeken en
ontdekken

Voorlezen, vertellen
en filosoferen

Muziek maken
en zingen

Media en
digitale wereld

STAP 3- VEILIG GENOEG SPELEN

Loose parts play geeft kinderen de vrijheid om zelf hun spel vorm te geven. Daar hoort uitdaging en avontuur opzoeken helemaal bij. Een speelsituatie met kinderen kan dan ook nooit 100% veilig zijn, maar als begeleider zorg je ervoor dat het spelen veilig genoeg blijft.

Hou rekening met de risico's die hierboven beschreven staan.

LOOSE PARTS TON

handleiding

STAP 4 - NA HET SPELEN

Check het materiaal. Is er iets kapot gegaan?

Is het nog bruikbaar om mee te spelen of niet?

Laat rondslingeren wat kan, ruim op wat moet.

- Een fijne zichtbaarheid van de materialen zorgt voor extra speel- en leerprikkels, kinderen kunnen verder bouwen op wat ze de dag(en) ervoor hebben gemaakt...
- Maak pragmatische keuzes: welk materiaal mag wel buiten blijven? Wat ruimen we op? Het lijkt logisch om zware paletten, plastic tonnen die tegen vocht en regen kunnen buiten te laten en de doeken eerder op te bergen.
- Betrek de kinderen bij het opruimen. Dat gaat het makkelijkst als de opbergplek makkelijk bereikbaar is voor hen en alles een duidelijke plaats heeft.
- In principe passen de materialen allemaal terug in de ton, maar het is niet evident. Maak de puzzel enkel als het nodig is voor transport of langer opbergen.

#4 MEER MOGELIJKHEDEN

Je kan het spelen met loose parts nog versterken door extra materiaal te verzamelen. Zo verhoog je de variatie en de speel- en leerkansen voor de kinderen.

Om je op weg te helpen, kan je op zoek gaan naar allerlei materiaal uit deze categorieën. Als je van elke categorie een mooi pakket materiaal hebt, dan bereik je de hoogste variatie aan speelkansen:

- rond en rollend: fietswiel, autoband, olievat...
- lang en stevig: boomstam, panlatten...
- stapelbaar: drankbakken, paletten, stoelen...
- flexibel: wol, afvoerbuiskap, buizen, wasdraad, touw, lint...
- hol: vergiet, potten en pannen, vuilbak met deksel, wasteil...
- dekkend: netten, kranten, behangpapier, rooster, zeil, golfplaat, karton...
- vullend: aarde, water, gras, houtsnippers, bladeren, denappels, doppen...
- allerlei: autostuur, pollepels, plastic stoelzittingen, borstels, katrol, roeispaan,...

Check het materiaal dat je toevoegt met deze checklist!

Eigenlijk kan ongeveer alles dienen: kijk door de ogen van een kind rond in kringwinkels, op weggeefgroepen of op je eigen zolder.

LOOSE PARTS TON

handleiding

LEES EN KIJK MEER

Er is zoveel meer te ontdekken!

Op de links hieronder vind je alles wat je nodig hebt.

Alle info rond loose parts play verzameld op 1 handige plek!

Kijk dit webinar van een uurtje en je weet er alles over!

Volg 'Spelen met loose parts' op facebook

WE HOREN GRAAG VAN JE

Deze ton is ontwikkeld door Speelmakers en het MateriaalMagazijn.

Heb je feedback, opmerkingen of vragen?

We horen het graag, zo blijven we werken aan nieuwe concepten met loose parts.

Laat het ons weten via info@loosepartsplay.be

DISCLAIMER

Doordat we net het spelen met allerlei echt materiaal willen promoten, is dit geen officieel speelgoed. Doe steeds een veiligheidscheck voor je kinderen laat spelen.

Voorzie minstens 1 begeleider en zoek naar de balans tussen aanvaardbare risico's en speelplezier.

Materiaal
Magazijn